

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- 4801376
Konu :7/43383 Esas Sayılı Soru Önergesi

04/06/ 2026

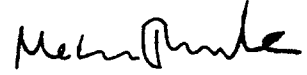
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/43383 Sk 145

İlgi : 24/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1843513 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Bolu Milletvekili Sayın Türker ATEŞ'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.



Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/43383 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Türker ATEŞ, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

2023 yılı ikinci yarısından itibaren uygulamaya konulan ekonomi programı sayesinde makroekonomik dengesizlikler önemli ölçüde giderilmiş, finansal istikrar güçlendirilmiştir. Bununla birlikte, yakın coğrafyamızda süren çatışmaların ekonomimiz üzerindeki etkileri yakından izlenmekte, piyasaların sağlıklı işlemesi ve bu sürecin ekonomiye yansımalarının en aza indirilmesi için gerekli adımlar eşgüdüm içerisinde atılmaktadır. Bu kapsamda, enerji fiyatlarında yaşanan şokun etkilerini azaltmak amacıyla eşel mobil sistemi devreye alınmış, vergi ayarlamalarıyla fiyat geçişkenliği sınırlandırılmıştır.

Orta ve uzun vadede ise enerji fiyat şoklarına karşı dayanıklılığı artırmak amacıyla enerji arz güvenliğinin güçlendirilmesi, yerli üretimin artırılması, yenilenebilir enerji yatırımlarının hızlandırılması ve yeşil dönüşüm politikaları yoluyla dışa bağımlılığın azaltılması yönündeki politikalar uygulanmaktadır.

Ülkemizde cari açığın azaltılarak ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak, teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek yatırımların desteklenmesi, en az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, destek unsurlarının etkinliğinin artırılması ile kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla çok kapsamlı bir teşvik sistemi tasarlanmış olup, bu çalışmalar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Ayrıca, uygulanmakta olan teşvik sistemi Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi, Sektörel Teşvik Sistemi Uygulamaları ve Bölgesel Teşvikler ana başlıkları altında yenilenerek bölgelere, konulara ve yatırımlara farklı yoğunlukta teşvikler sağlanmıştır.

Teşvik unsurları; KDV iadesi ve indirimi, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işçi ve işveren hissesi desteği, faiz ve kar payı desteği, yatırım yeri tahsis, enerji tüketim harcamalarının karşılanması, ücret desteği sağlanması, yatırıma ortak olunması, alım garantisi, alt yapı yatırım desteği, faiz hibe desteği gibi birçok bileşenden oluşmaktadır.

Sağlanan teşviklerden olan indirimli kurumlar vergisi ile yatırımcılara, yatırım yapılan bölgeye, yatırım büyüklüğüne ve yatırım konusuna göre farklı oranlarda destek sağlanmaktadır.

Gelir vergisi mükellefleri de ilgili şartları sağlamaları koşuluyla bu teşvikten yararlanabilmektedir.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından yürütülen Hazine Destekli Kefalet Sistemi (Sistem) ile KOBİ'lerimiz öncelikli olmak üzere finansmana erişim sorunu yaşayan işletmelere güncel ekonomik ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlanmaktadır. Sistem kapsamında halihazırda 20 adet destek paketi yürürlükte olup, söz konusu destek paketleri kapsamında 15.05.2026 tarihi itibarıyla 128,8 milyar TL kefalet karşılığı 149,9 milyar TL kredi kullanılmıştır. Halihazırda kullanılabilecek 142,7 milyar TL kefalet karşılığı 171,4 milyar TL kredi imkânı bulunmaktadır.

Bakanlığımıza iletilen muhtelif talepler ve güncel ekonomik ihtiyaçlar Bakanlığımızca sürekli olarak değerlendirilmekte olup, Sistem kapsamında yürürlüğe alınan destek paketleri özelinde gerekli güncellemeler yapılmakta ve gerekli olması halinde yeni destek paketleri hayata geçirilebilmektedir.

5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullanılmasına Dair Kanun çerçevesinde, T. Halk Bankası A.Ş. (Banka) tarafından esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanmasını teminen 2002 yılından itibaren yürürlüğe giren kararlar çerçevesinde Hazine faiz destekli krediler kullanılmaktadır. Söz konusu kredilere ilişkin uygulama esasları son olarak 2025-2027 yılları arasında kullanılacak kredileri kapsayacak olan 9436 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe giren Karar'da belirlenmiştir. Banka aracılığıyla esnaf ve sanatkârlara kullanılan kredilere cari faiz oranları esas alınarak yüzde 50 indirim oranı uygulanmakta olup indirim nedeniyle oluşan fark Devletimiz tarafından karşılanmaktadır. Sağlanan bu imkân kapsamında, yıllar içinde geniş bir kesime ulaşılmış olup esnaf ve sanatkârlar için finansmana erişim kolaylaştırılarak ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliği desteklenmiştir.

Öte yandan, 1/1/2022 tarihinden itibaren asgari ücret vergi dışı bırakılmış, asgari ücretin üzerinde ücret alanlarda ise asgari ücretin gelir vergisi matrahına isabet eden tutar gelir vergisinden, brüt asgari ücrete isabet eden tutar damga vergisinden istisna edilmiştir.

Ayrıca, çalışanlara işyerinde veya müştemilatında yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler gelir vergisinden istisna bulunmaktadır. İşverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2026 yılı için) 300 TL'si gelir vergisinden istisnadır. Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan ulaşım bedellerinde ücret istisnası uygulanmaktadır.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı uhdesinde bulunmaktadır.